

Hankke Rele 31.8.01 /MN/

**RAPORTTI KAIVAUKSISTA PERNAJAN PAPPILASSA JA
TORSBYN SIGFRIDSISSÄ 2000
(AGRICOLA-PROJEKTI)**

JUKKA PALM

TURUN YLIOPISTO

Kunta: Pernaja

Kylä: Prästgården

Tila: Pappila

Kylä: Torsby

Tila: Sigfrids

Tutkimuksen laatu ja kohteen ajoitus: Historiallisen ajan asuinpaikan kaivaus ja koekaivaus

Peruskarttalehti: 3021 09 PERNÅ Painovuosi 1999

Pappila:

x = 6703.06

y = 447.64

z = 10-15

Sigfrids:

x = 6704.35

y = 446.70

z = 15-20

Maanomistajat: Pernajan seurakunta (pappila) sekä Uffe ja Bosse Andersson (Sigfrids)

Kaivauksen johtaja ja tutkimuslaitos: HuK Jukka Palm, Turun yliopiston arkeologian oppiaine

Kenttätyöaika: 3.-14.7.2000

Tutkitun alueen laajuus: 11,75 m²

Tutkimusten kustantaja ja tutkimuskustannukset: Pernajan kunta, 42800 mk

Löydöt: KM 2001038:1-169

Löytöjen diariointipvm:

Rakennusfragmentit (nrot):-

Rahakammioon toimitetut rahat (nrot): KM 200102:1-2

Diapositiivit: TYA 311:1-31

Mustavalkonegatiivit: TYA 23706-23732

Aikaisemmat tutkimuskerrat ja tarkastuskäynnit:

Hällström, Olof af & Lindquist, Th. 1954: Rester av en medeltida byggnad i Pernå. Museovirasto.

Palm, Jukka 1997: Raportti historiallisen ajan muinaisjäännösten inventoinnista (Agricola-inventointi) Pernajassa 1996. Turun yliopisto / Museovirasto.

Palm, Jukka 1998: Raportti koekaivauksista Pernajan pappilassa 1997 (Agricola-inventointi). Turun yliopisto / Museovirasto.

Palm, Jukka 2001: Raportti kaivauksista Pernajan pappilassa 1999 (Agricola-projekti). Turun yliopisto.

Aikaisemmat löydöt: KM 98018:1-285

KM 99045:1-3

KM 2000051:1-425

Muut viitteet (kirjallisuus ym.):

Antell, Kurt 1956: Pernå sockens historia I. Helsinki.

Siren, Olle 1965: Pernå sockens historia 2:1. Helsinki.

Kaivauskertomuksen sivumäärä: 11

Liitteet: 12

Alkuperäisen raportin säilytyspaikka: Turun yliopiston arkeologian arkisto

SISÄLLYSLUETTELO:

1. JOHDANTO	1
2. TEHTY TYÖ JA HAVAINNOT	1
2.1. Kaivaustekniikka ja dokumentointi	1
2.2. Kaivausalue Pappilassa	1
2.3. Koeruutu Sigfridsissä	3
2.4. Koekuopat	3
2.5. Maanäytteet	4
2.6. Puunäytteet	4
2.7. Rakennusfragmentit	5
3. LÖYDÖT	6
3.1. Talletusperusteet	6
3.2. Metalliesineet	6
3.3. Keramiikka	6
3.3.1. Kivisavikeramiikka	6
3.3.2. Punasavikeramiikka	7
3.3.3. Fajanssi ja posliini	7
3.4. Lasi	7
3.4.1. Astialasi	7
3.4.2. Ikkunalasi	7
3.5. Luuesineet	8
3.6. Rahat	8
3.7. Liitupiipun pesä	8
3.8. Kiviesineet ja kivet	8
3.9. Muut löydöt	9
3.10. Luut	9
4. YHTEENVETO	9
Lähteet	10

LIITTEET:

Liite 1: Peruskarttaote, PK 3021 09 PERNÅ Painovuosi 1999

Liite 2: Luettelo diapositiiveista

Liite 3: Luettelo mustavalkonegatiiveista

Liite 4: Luettelo maanäytteistä

Liite 5: Luettelo puunäytteistä

Liite 6: Luettelo poisheitetystä materiaalista

Liite 7: Kartta 1, yleiskartta, Pappila MK 1:250

Liite 8: Kartta 2, yleiskartta, Torsby, Sigfrids MK 1:200

Liite 9: Kartta 3, taso 1 ja pintavaaitusluvut MK 1:20

Liite 10: Kartta 4, taso 2 ja kerros 3:n pintavaaitusluvut MK 1:20

Liite 11: Kartta 5, taso 3 MK 1:20

Liite 12: Kartta 6, etelä- ja länsiprofiili MK 1:20

1. JOHDANTO

Kaivaukset (3.-14.7. 2000) olivat jatkoa 1996 käynnistetylle Agricola-projektille. Projektin tavoitteena on saada tietoa arkeologisin keinoin Agricolan aikaisesta Pernajan kirkonkylän ilmeestä ja kohottaa kunnan matkailullista profiilia (Palm 1997; 1998; 2001b).

Kenttä- ja jälkityöt tehtiin Pernajan kunnan rahoituksen turvin. Kenttätöidenjohtajana toimi Huk Jukka Palm, piirtäjänä fil. yo Kalle Luoto ja tutkimusapulaisena fil. yo Jussi Selonen Turun yliopistosta. Vastuullisina valvojina toimivat Turun yliopiston arkeologian professori Jussi-Pekka Taavitsainen sekä dosentti Markus Hiekkänen. Pernajan kunnan palkkaamina kaivajina toimivat Rickard Grönqvist, Johan Still, Leif Still ja Staffan Henriksson. Vapaaehtoisena kaivauksilla työskenteli viikon ajan Sibelius-Akatemian tutkija Päivi-Liisa Hannikainen Kuopiosta. Maanäytteiden makrofossiilit analysoi FT Terttu Lempiäinen Turun yliopiston biologian laitokselta. Kaivauksilta talletetut rahat määrätti Kansallismuseon rahakammion tutkija Tuukka Talvio.

2. TEHTY TYÖ JA HAVAINNOT

2.1. Kaivaustekniikka ja dokumentointi

Kaikkiaan kaivettiin 10,75 m². Pappilaan kaivettiin pääkaivausalueen (9 m²) lisäksi seitsemän koekuoppaa (0,5 x 0,5 m). Mikael Agricolan synnyintilalle Torsbyn Sigfridsiin kaivettiin yksi koeruutu (1 x 1 m). Kaivaessa pyrittiin etenemään luonnollisia kerroksia seuraten. Tämä oli kuitenkin hyvin vaikeaa. Rajapintoja pyrittiin löytämään tarkkailemalla pieniä maaperän koostumuksen muutoksia, kuten tiilen, laastin ja hiilen lisääntyminen tai väheneminen. Pääosa kaivausalueesta kaivettiin lastoin, mutta lapioidenkin turvauduttiin välillä. Koekuopat kaivettiin lapiolla ja lastalla suoraan pohjaan.

Jokainen taso vaaittiin ja valokuvattiin. Puhtaaksi piirrettiin pohjatasot kerroksista 1 (Taso 1, kartta 3), 3 (Taso 2, kartta 4) sekä 4 (Taso 3, kartta 5). Profiileista dokumentoitiin etelä- ja länsiprofiili (kartta 6). Sigfridsin koeruutu dokumentoitiin valokuvaamalla.

Löydöille, jotka saivat kentällä oman löytönumeron, mitattiin x-, y- ja z-koordinaatit, mikäli mahdollista. Massalöydöt kerättiin pusseihin kerroksittain 1 x 1 m ruuduissa. Pohjaan pääsy varmistettiin koepistoin. Kaikki maa seuloitiin ja kaivetut maa-alat täytettiin kaivausten päätyttyä. Täytössä suurena apuna oli Lars Olenius traktoreineen.

Korkeutta merenpinnasta ei siirretty kaivausalueelle. Kiintopisteenä (151) toimi sama maakivi kuin vuoden 1997 ja 1999 kaivauksissa (Liite 7, yleiskartta).

2.2. Kaivausalue Pappilassa

Kaivausalue sijoitettiin vuoden 1999 kaivausalueen ja piispantalonsäädyn väliin aiempien löytöjen perusteella. Kaivausalueen koordinaatit 1997 laaditun koordinaatiston mukaan ovat $x = 1027-1031$ ja $y = 506-509$, jolloin x-akseli kasvaa pohjoiseen ja y-akseli länteen. Vuoden 1997 koekuoppa 2 (lounaisnurkka $x = 1028$, $y = 508$) osui kaivausalueelle. Välillä sen rajat olivat selvät ja välillä se hävisi näkyvistä. Koekuoppa osui myös ainoaan havaittuun rakenteeseen, kerros 6:n jälkeen esiin tulleeseen kuoppaan.

Kerros 1 oli pääasiassa humusta ja hiekkansekaista humusta. Lukuun ottamatta kaivausalueen eteläreunassa sijainnutta tiilikeskittymää, lounaisnurkassa sijainnutta laastikeskittymää sekä vuoden 1997 koekuoppa 2:n täyttömaata, kattoi hiekkansekainen humus koko kaivausalan. Kerros oli hiilen, tiilimurskan ja laastin sekainen. Tiilen katkelmat olivat pääosin palaneita. Erityisesti pohjoisimmissa ruuduissa ($x = 1030-1031$; $y = 506-509$) esiintyi irrallisia kattotiilen katkelmia. Kaivausalueen eteläpäässä ensimmäisen kerroksen pohja jätettiin pian nurmen alta paljastuneiden tiili- ja laastikeskittymien tasalle.

Kerros 2:ssa jatkui hiekkansekainen humus, joka asteittain vaihtui varsinaiseksi likamaaksi. Likamaa oli hiekkansekaista humusta voimakkaammin tiilen, laastin ja hiilen sekaista koko kaivausalueen alalla, mutta tiilimurska painottui selvästi alueen etelä- ja pohjoispäätyihin. Tiilen katkelmat olivat pääosin palaneita. Hiilensekaisuus oli selvintä kaivausalan keskiosassa.

Kerros 3 oli kokonaan likamaata, joka edelleen oli vahvasti tiilen, laastin ja hiilen sekaista. Kerroksen loppua kohti tiilen ja laastin sekaisuus kuitenkin selvästi väheni. Tämä oli havaittavissa myös länsiprofiilissa. Profiilikarttaan (Kartta 6) on voimakkaasti tiilen ja laastin sekaisen likamaan raja merkitty pisteviivalla. Kaivausalueen keskiosa oli erittäin hiilensekaista. Kolmannen kerroksen pohjassa, kaivausalueen eteläpäässä tuli esiin vaalean hiekan alue, joka myöhemmin paljastui täyttömaaksi.

Kerros 4 oli pääosin punaruskeaa hiekkaa, pintaosistaan likaamaan laikuttamaa. Kaivausalueen etelä- ja pohjoispäässä likamaan rippeet ylettyivät vielä neljänteen kerrokseen. Kaivausalueen keskiosassa oli vielä hieman hiilensekaisuutta. Kaivausalueen pohjoisosassa, kerroksen pohjassa tuli esiin ohut savensekaisen hiekan kerros.

Kerros 5 oli punaruskeaa hiekkaa ohutta savensekaisen hiekan kerrosta lukuun ottamatta. Punaruskea hiekka oli niukkalöytöistä.

Kerros 6 oli samaa kerrosta kuin 5, mutta lähes löydötön. Luettelointivaiheessa kerrosten 5 ja 6 vähäiset löydöt yhdistettiin ja luettelointiin viidennen kerroksen löydöiksi. Kaivausalueen keskiosassa punaruskean hiekan alta tuli esiin koskematon harmaa pohjahiekka.

Kerros 6:n pohjatasossa tuli esiin selvärajainen kuoppa, jossa oli tumma täyttömaa. Kuoppa ei osunut kokonaisuudessaan kaivausalueelle vaan osa siitä jäi sen eteläpuolelle. Kuopan koordinaatit ovat $x = 1027,00 - 1028,24$, $y = 507,24 - 508,18$ ja $z = 175 - 225$. Muodoltaan kuoppa oli suorakaiteen muotoinen. Reunoiltaan kuoppa oli epäselvä ennen 6:tta kerrosta. Se ylettyy kuitenkin ensimmäiseen kerrokseen asti. Tasossa 1 näkyvä tiilikerrostuma ja tasossa 2 karttaan merkitty täyttömaa menevät päällekkäin kuopan kanssa. Kaivausalueen eteläpuolella kuoppa jatkuu ainakin pari metriä. Tähän viittaa se että nurmikko on kuopan suuntaisesti ja levyisesti aavistuksen verran kohollaan tiilikeskittymän kohdalla. Kuopan funktio jäi avoimeksi. Kaikki kuopasta tehdyt löydöt luettelointiin erikseen (KM2001038:96-99,167-1678).

Suurin osa löydöistä keskittyi likamaakerrokseen 2 ja 3. Näistä kerroksista saatiin myös lähes kaikki alustavasti 1600-luvulle tai keskiajalle ajoitettavat löydöt. Näitä olivat retusoitujen ikkunaruutujen katkelmat, lasiastioiden katkelmat, liitupiipun pesä (KM2001038:53) sekä liivinmaalainen hopearaha (KM 200102:1). Selvästi 1700-luvulle sijoittuvat kivilavikeraamisen pullon katkelmista valtaosa tuli kuopan täyttömaasta ja loput kuopan liepeiltä. Venäläinen 1773? lyöty kupariraha (KM

200102:2) löytyi myös häiriintyneeltä alueelta, ruudusta 2 ($x = 1027-1028$; $y = 507-508$). Raha löytyi jo ensimmäisestä kerroksesta pian pintanurmen poiston jälkeen.

Pintakerrokset olivat sekoittuneita. Kerroksissa 1 ja 2 oli erittäin runsaasti resenttiä materiaalia, kuten pullonkorkkeja, teollisesti valmistettuja rautanauvoja, 1900-luvun pullo-, astia- ja tasolasia, 1900-luvun fajanssia ja posliinia, eristeposliinia, tinapaperia, muovia, peltipurkkeja ja kukkaruukkujen paloja. Resenttiä materiaalia löytyi vielä kolmannestakin kerroksesta.

Kerros 4:n löydöt tulivat pääosin likamaanrippeistä tai sen laikuttamasta punaruskeasta hiekasta. Kerroksesta 5 ja 6 tehtyjä löytöjä voidaan pitää erilaisten tafonomisten prosessien kuljettamina. Myyrien ja kastematojen aktiivisesta toiminnasta on ollut merkkejä jo aiemminkin. Havaitun kuopan kaivaminen ja täyttäminen on tietysti vaikuttanut laajemmalle alueelle kuin kerros 6:n jälkeen määritettyjen rajojen sisäpuolelle. Myös vuoden 1997 koekuoppa 2 on ylettynyt mainittuihin kerroksiin. Juuria kaivausalueelle osui vain pari kappaletta, joten niiden vaikutus maan sekoittuneisuuteen oli merkityksetön.

2.3. Koeruutu Sigfridsissä

Sigfridsin tontilla sijaitsee kivijalka, jota perinteisesti pidetään Mikael Agricolan synnyintalon jäänteinä (Antell1956:145). Saman kivijalan eteläisivun päälle on pystytetty muurimainen muistomerkki. Koeruutu kaivettiin rakennuksen ulkopuolelle, itäseinän tuntumaan siten että ruudun lounaisnurkka oli 2 m muurimaisen muistomerkin itäpäästä pohjoiseen. Koeruutu kaivettiin n. 10 cm paksuisina teknisinä kerroksina. Löytökerros ulottui 30-40 cm:n syvyyteen.

Kerros 1 oli vaaleanruskeaa hiekkaa, joka alkoi heti ohuen humuskerroksen jälkeen. Kerros oli löydötön.

Kerroksessa 2 hiekka muuttui tummemmaksi asteittain. Ruskean hiekan seassa oli myös hieman hiiltä ja tiilenpaloja, jotka olivat palaneita. Kerroksen pohjatasossa vaalean ruskeaa hiekkaa oli enää pieni läikkä koeruudun koillisnurkassa. Kerroksesta löytyi kaksi vihreää pullo- tai astialasin katkelmaa (KM2001038:100).

Kerroksessa 3 ruskean hiekan alta paljastui savensekainen hiekka. Kerroksen pohjatasossa ruskeaa hiekkaa oli enää koeruudun itäreunassa. Kerroksen pohjan tuntumasta, savensekaisesta hiekasta, löytyi punaisesta hiekkakivestä valmistettu pesu- tai hioinkiven katkelma (KM2001038:101).

Kerros 4 oli savensekaista hiekkaa, jonka jälkeen alkoi ruskeanharmaa pohjasavi. Kerroksesta löytyi viisi vihreää pullolasin palaa (KM2001038:102).

2.4. Koekuopat

Koekuoppa 1, lounaisnurkka $x = 1037$; $y = 509$; KM 2001038:103-106,169

Koekuoppa kaivettiin pohjoiseen viettävään rinteeseen kaivausalueen länsireunan suuntaiselle linjalle, kuuden metrin päähän kaivausalueen luoteisnurkasta. Syvyys 125 cm, josta hiekan- ja tiilimurskan sekaista humusta 0-50 cm, 50-125 cm ruskeaa hiekkaa, jonka seassa hieman hiiltä ja tiiltä. Kuoppaa ei saatu kaivettua pohjaan asti. Hiiltä ja tiiltä tuli vielä kuopan pohjaltakin. Löytöinä kuopasta talletettiin yksi mahdollinen poikkileikkaukseltaan monikulmaisen lasiastian reunapala

(KM2001038:103), yksi tasolasi, kolme palaa punasavikeramiikkaa ja yksi pala fajanssia. Luuta kuopasta talletettiin 96 g.

Koekuoppa 2, lounaisnurkka $x = 1047$; $y = 509$

Koekuoppa kaivettiin pohjoiseen viettävään rinteeseen kaivausalueen länsireunan suuntaiselle linjalle, 16:en metrin päähän kaivausalueen luoteisnurkasta. Syvyys 65 cm, josta hiekan sekaista humusta 0-27 cm ja ruskeaa hiekkaa 27-65 cm. Hieman tiilimurskaa, ei talletettuja löytöjä.

Koekuoppa 3, lounaisnurkka $x = 1057$; $y = 509$; KM2001038:107

Koekuoppa kaivettiin pohjoiseen viettävään rinteeseen kaivausalueen länsireunan suuntaiselle linjalle, 26:en metrin päähän kaivausalueen luoteisnurkasta. Syvyys 35 cm, josta hiekan- ja tiilimurskan sekaista humusta 0-15 cm ja savensekaista kovaa löydötöntä maata 15-35 cm Löytönä kuopasta talletettiin yksi hevosenkengännaula.

Koekuoppa 4, lounaisnurkka $x = 1067$; $y = 509$; KM2001038:108

Koekuoppa kaivettiin pohjoiseen viettävän rinteeseen alapuolelle kaivausalueen länsireunan suuntaiselle linjalle, 36:en metrin päähän kaivausalueen luoteisnurkasta. Kuopan eteläpuolella oli suuri maakivi. Syvyys 35 cm, joka kokonaan hiekan- ja tiilimurskan sekaista humusta. Juuret estivät kaivuun syvemmälle. Löytönä kuopasta talletettiin yksi rihlattu passglasin kylkipala.

Koekuoppa 5, PK 3021 09 $x = 6703.09$; $y = 447.60$; $z = 10$

Koekuoppa kaivettiin oletetun talonpohjatasanteen (Palm 1997, kohde 7) keskelle. Syvyys 72 cm, josta hiekkansekaista humusta 0-15 cm, savea 15-25 cm, hiekkansekaista humusta 25-30 cm, vaalean ruskeaa hiekkaa 30-45 cm ja tumman ruskeaa hiekkaa 45-72 cm. Ei talletettuja löytöjä.

Koekuoppa 6, PK 3021 09 $x = 6703.09$; $y = 447.60$; $z = 10$

Koekuoppa kaivettiin oletetun talonpohjatasanteen pohjoisseinän kivijalan sisäpuolelle aivan kiinni rakenteeseen. Kuopasta poistettiin viisi halkaisijaltaan 20-30 cm olevaa kiveä. Lopulta iso kivi esti kaivamista syvemmälle. Syvyys 45 cm, josta humusta 0-10 cm, hienoa savensekaista soraa 10-19 cm ja hiekkansekaista humusta ja kiviä 19-45 cm. Ei talletettuja löytöjä.

Koekuoppa 7, PK 3021 09 $x = 6703.09$; $y = 447.60$; $z = 10$

Koekuoppa kaivettiin oletetun talonpohjatasanteen pohjoisseinän kivijalan ulkopuolelle aivan kiinni rakenteeseen. Syvyys 45 cm, josta humusta 0-10 cm, hiekkansekaista humusta 10-35 ja punaruskeaa hiekkaa 35-45 cm. Ei talletettuja löytöjä.

2.5. Maanäytteet

Maanäytteitä otettiin kymmenen. Viidestä eri kohdasta otettiin kustakin kaksi vajaan kahden litran näytettä. Toinen kasvi- ja toinen hyönteisjäänteiden määrittystä varten. Näytteet toimitettiin kasvimakrofossiilien osalta FT Terttu Lempiäisen analysoitaviksi Turun yliopiston biologian laitoksen biodiversiteettiyksikköön (Liite 4).

2.6. Puunäytteet

Puunäytteitä otettiin kaksi, molemmat kerroksesta 3. Näytteet kerättiin erittäin hiilensekaisesta maasta ruuduista 3 ($x = 1028-1029$; $y = 507-508$) ja 4 ($x = 1029-1030$; $y = 507-508$) (Liite 5).

2.7. Rakennusfragmentit

Rakennusfragmentteja ei talletettu. Sen sijaan kentällä otettiin mitat tiilistä, joista oli mahdollista määrittää vähintään paksuus ja leveys. Myös tiilien koostumukseen kiinnitettiin huomiota.

Kerros 1

Tiili ruudusta 2, x = 1027-1028; y = 507-508

Leveys 142 mm, paksuus 70 mm ja pituus >195 mm

Yksi tiilen sivuista palanut. Sekoitteena on valkoista kivimurskaa. Jyvien raekoko on n. 1 mm, mutta joukossa on muutama halkaisijaltaan 10 mm:iin yltävä raekin.

Kerros 2

Tiilen puolikas ruudusta 5, x = 1030-1031; 507-508

Leveys 118-120 mm ja paksuus 85-88 mm

Tiili on palanut ja sekoitteena on hieno valkoinen hiekka.

Tiilenpää ruudusta 7, x = 1028-1029; y = 508-509

Leveys 136-138 mm ja paksuus 63-67 mm

Tiili on palanut ja sekoitteena on valkoista kivimurskaa.

Tiilenpää ruudusta 7, x = 1028-1029; y = 508-509

Leveys 145 mm ja paksuus 70 mm

Tiili on palanut ja sekoitteena on valkoista kivimurskaa.

Tiilenpää ruudusta 8, x = 1029-1030; y = 508-509

Leveys 119-121 mm ja paksuus 62-70 mm

Tiili on palanut ja sekoite on hienojakoista, sitä ei juuri erota.

Tiilenpää ruudusta 8, x = 1029-1030; y = 508-509

Leveys 130 mm ja paksuus 82-84 mm

Sekoitteena on hieno valkoinen hiekka.

Tiilenpää ruudusta 9, x = 1030-1031; y = 508-509

Leveys 118 mm ja paksuus 62 mm

Tiili on palanut ja sekoitteena on hieno valkoinen hiekka. Toisen leveämmän sivun vastakkaiset särmät on silattu sormella tai jollain esineellä kalteviksi, n. 45 asteen kulmaan.

Tiilenpää ruudusta 9, x = 1030-1031; y = 508-509

Leveys 122-124 mm ja paksuus 69-76 mm

Hienojakoinen sekoite.

3. LÖYDÖT

3.1. Talletusperusteet

Kaikkia löytöjä ei talletettu. Pois heitettiin kaikki teollisesti valmistetut rautanaulat ja tunnistamattomiksi ruostuneet kokkareet. Takonauvoja talletettiin valikoiden. Kustakin tyyppistä valittiin joitakin hyvin säilyneitä esimerkkejä kerroksittain. Kentältä otettiin mukaan kaikki 1800-luvulle tai vanhemmaksi alustavasti ajoitettu materiaali. Puhdistamisen jälkeen materiaalia karsittiin reilusti. Selkeästi 1800-luvulle ajoittuvasta materiaalista lähes kaikki heitettiin pois. Nuorempaa tasolasia, fajanssia, posliinia tai punasavikeramiikka ei talletettu. Pullolasiakin otettiin talteen harkiten. Yhtenä talletuskriteerinä oli myös katkelmien informaatioarvo. Aivan pieniä murusia tai katkelmia, joissa ei ollut ehjiä pintoja tai olivat muuten mitään sanomattomia ei talletettu. Tämä koski erityisesti punasavikeramiikkaa ja fajanssia. Tasolasia karsittiin myös voimakkaasti. Talteen otettiin suurin osa reunapaloista, myös nuoremasta tasolasista. Säilytettävä tasolasi valittiin vertailemalla reunapaloja muuhun materiaaliin. Kaikki palat joiden voitiin olettaa olevan retusoiden muotoilluista ruuduista talletettiin. Kaikki jälkitöiden yhteydessä poisheitetty materiaali punnittiin kerroksittain. Luut otettiin kaikki talteen.

3.2. Metalliesineet

Talteen saatu metallinen lenkki on mahdollisesti korvakorun katkelma (KM2001038:62). Se on sopivan kokoinen soikea lenkki, joka on tehty 0,5 mm vahvasta poikkileikkaukseltaan pyöreästä langasta. Lenkin ehjä pää on taottu asteittain litistyväksi ja kärki muotoiltu teräväksi, kuten korvakoruissa on tapana. Ilmeisesti jonkinlaisesta lippaasta tai rasiasta on peräisin pronssinen salpa (KM2001038:30). Se on pystysuunnassa symmetrisesti päihin levenevä ja kiinnityspäässä on koristena lyhyitä pystysuoria viivoja. Toistaiseksi jää avoimeksi mistä ovat peräisin kaksi koristehelaa. Toinen on hyvin ohuesta pronssi?pellistä prässätty kohokuvio (KM2001038:20). Se muodostuu kahdesta ristikkäisestä suorakaiteesta, joiden päätyinä ovat puoliympyrät. Ristikkäisten jatkettujen suorakaiteiden reunoja kiertää kohopistekoristelu ja kuvioden kärkiin jää kuhunkin reikä. Helan keskellä oleva reikä liittyy sen kiinnitykseen. Toinen helaksi tulkittu esine on V-kirjaimen muotoinen (KM2001038:47). Siinä ei ole mitään koristelua. Muita metallilöytöjä olivat vihreällä lasisella nupilla varustettu rautaisen nuppineulan katkelma (KM2001038:21), hakaset, rautanaulat, hevosenkengännaulat, erilaiset katkelmat ja sulaneet metallit.

3.3. Keramiikka

3.3.1. Kivisavikeramiikka

Kivisavikeramiikkaa löydettiin 11 kappaletta (KM2001038:60,67,85,87,90-92,98). Ne kuulunevat kaikki samaan mineraalivesipulloon, jonka kaulan katkelma löydettiin vuoden 1997 koekuoppa 2:sta (KM98018:282). Tohtori David Gaimster British Museumista on aiemmin ajoittanut pullon 1700-luvulle. Pullo on alkuperältään hollantilainen (Gaimster 2000). Monet paloista on liitettävissä toisiinsa ja ne ovat pääosin pullon kaulasta, suusta ja kyljestä kaulan alaosa. Pullon suu on sisähalkaisijaltaan 18-19 mm ja ulkohalkaisijaltaan 30 mm. Pullo on lasitettu ulkopuolelta vaaleanharmaaksi ja paikoin koristeltu sinisellä alilasitevärillä. Sisäpuolelta pullon suu on ruskealasisitteinen, mutta kohti kylkeä sisäpuolikin muuttuu asteittain harmaaksi. Pullon kaulaa kiertää vaakasuora harjanne. Yksi katkelmista on peräisin korvasta (KM2001038:91).

3.3.2. Punasavikeramiikka

Suurin osa keramiikasta oli punasavikeramiikkaa. Tunnistettavia astiamuotoja ovat vati, kolmijalkapata ja ruukku. Ulkopinnalta rihlatut kylkipalat on tulkittu kolmijalkapatoihin kuuluviksi. Yksi katkelma on ilmeisesti padan jalan juuresta (KM2001038:86). Kuonaantuneen punasavikeramiikan? palat (KM2001038:81) ovat myös mahdollisesti kolmijalkapadasta.

3.3.3. Fajanssi ja posliini

Talletettu fajanssi on pääasiassa keltamassaista tinalasitteista ja sinisin käsinmaalatuin kuvioin koristeltua. Suurin osa on lautasten katkelmia. Muutama pala oli myös punamassaista fajanssia.

Talletettu posliini kuuluu ohuisiin käsinmaalattuihin tee- tai kahvikuppeihin ja asetteihin. Koristelu on joko ornamenttiikkaa tai kasviaiheista ja sitä on sekä astioiden sisä- että ulkopuolella.

3.4. Lasi

3.4.1. Astialasi

Talteen saatiin yksi mahdollinen passglasin pohjalierin katkelma (KM2001038:) sekä yksi passglasin kylkipala (KM2001038:108). Kylkipala on rihlattu ja siinä on erotettavissa rihlojen vastainen pystysuora kulma.

Passglasit olivat korkeita usein yläosastaan kahdeksankulmaisia olutlaseja. Niiden kyljissä oli tasaisin välein lasinauhakoristelua. Tapana oli, että sama lasi kiersi seurueessa kädestä käteen ja lasinauhojen avulla kukin erotti oman osuutensa (Haggrén 1994:288-289). Passglasit yleistyivät 1530-1550-luvuilla ja pysyivät Pohjois-Euroopassa käytössä 1600-luvun jälkipuolelle asti (Haggrén 1999:35).

Yksi maalauskoristeltu (KM2001038:5) lasiastianpala talletettiin. Pienessä katkelmassa on erotettavissa kulunut kukkakuvio, jossa on keltainen keskus ja punaiset terälehdet. Astian seinämän vahvuus on 1 mm.

Lisäksi löydettiin yksi tarkemmin määrittämätön ontolla, poikkileikkaukseltaan pyöreällä reunalla varustettu reuna- tai pohjapala (KM2001038:44) sekä pieni kylkipala poikkileikkaukseltaan pyöreästä lasinauhakoristeisesta astiasta (KM2001038:73). Kylkipala on erittäin ohutta lasia. Sen vahvuus on vain 0,2 mm.

3.4.2. Ikkunalasi

Retusoiden muotoiltujen ikkunaruuutujen katkelmia löydettiin viisi kappaletta (KM2001038:13,45,72,79,80). Yksi näistä on rombin muotoisen ikkunaruuudun katkelma (KM2001038:72). Vihreää lasia oleva kappale on ruudun terävästä kärjestä. Kaksi paloista on puolestaan suorakulmaisen ikkunaruuudun nurkkapaloja (KM2001038:79,80). Ne ovat keskenään niin samanlaisia että voisivat olla samasta jopa ruudusta.

3.5. Luuesineet

Hyvin harvinaiseksi voi luonnehtia luusta valmistetun hammasharjan katkelmaa (KM2001038:59). Katkelma on harjaosasta ja siinä on kolme reikäriiviä harjaksia varten. Litteän harjaosan selkäosa on hiottu sileäksi.

Vanhin maininta hammasharjan käytöstä Euroopassa löytyy englantilaisen Verneyn suvun arkistosta. Sir Ralph Verneyle Pariisiin vuonna 1649 lähetetyssä kirjeessä pyydetään tätä etsimään ”pieniä hopeisia harjoja hampaiden puhdistukseen”. Melko nopeasti ”Pariisin luksus” levisi muuhunkin Eurooppaan. (Person1959:132-133; hampaiden puhdistuksen historiasta ks. myös Palm 2001a). Maalöytöinä Ruotsista ja Suomesta tunnetaan 1700-luvulle ajoittuvia hammasharjoja Pernajan lisäksi ainakin Turusta ja Lundista. Turun kirjaston tontin kaivauksissa 1999 löytyi 1700-luvun kerroksista yksi luinen hammasharja, jonka varrenpää on muotoiltu korvalusikaksi (kirjoittajan oma havainto kaivauksilla). Lundista tunnetaan myös yksi vanhempi, jopa 1500-luvulta säilyneeksi arveltu harja (Person 1959:134-135).

3.6. Rahat

Pappilasta löydettyjen keskiaikaisten hopearahojen määrä nousi neljään (KM 200102:1; kerros 2, koordinaatit $x = 1029,25-80$; $y = 508,00-60$; $z = 121-133$). Tällä kertaa saatiin talteen anonyymi Tallinnan penninki, joka ajoittuu noin vuosiin 1400-1420. Lisäksi talletettiin vuonna 1773? löyty venäläinen kupariraha, jonka reunasta on lohjennut/lohkaistu pala pois (KM 200102:2; kerros 1, ruutu 2 $x = 1027-1028$; $y = 507-508$). Kyseessä on neljänneskopeekan kupariraha eli ”polushka”. Sana tarkoittaa puolikasta eli tässä tapauksessa puolikopeekkaisen puolikasta (Talvio 2001).

3.7. Liitupiipun pesä

Talteen saatiin tähän mennessä parhaiten säilynyt ja vanhin liitupiipun pesä (KM2001038:53). Kaksoiskartion muotoisen pesän kylkeä koristaa Tudor-ruusu ja suuta kiertää pistejono. Leveässä kannassa ei ole leimaa. Pesän mittojen, muodon ja koristelun perusteella piippu ajoittuu 1600-luvun ensimmäiselle puoliskolle (Åkerhagen 1985:59-65). Varren katkelmia ei löydetty yhtään kappaletta.

3.8. Kiviesineet ja kivet

Kaksi kiviesinettä talletettiin, molemmat Torsbyn Sigfridsistä. Punaista hiekkakiveä oleva hioinkiven katkelma (KM2001038:109) poimittiin pellolta Sigfridsin päärakennuksen koillispuolelta. Koeruudusta löytyi toinen hiekkakiviesineen katkelma (KM2001038:101). Suurehkon kokonsa puolesta se voisi olla lattiankuurauskivestä. Tosin hioinkivikään ei ole pois suljettu tulkinta. Lisäksi talletettiin pii-iskoksia ja –mukuloita sekä kalkkikiven palasia, joissa on fossiilin painaumuksia (KM2001038:57,61). Ne lienevät peräisin laivojen painolasteista. Sjögårdin kylässä, n. 300 m Lassdalin talosta eteläkoilliseen sijaitsee valtava painolastin purkauspaikka Tornbergetin pohjoispuoleisella niemellä. Pappilasta Pernajanlahden länsirannalla olevalle niemelle on matkaa n. 1,7 km etelälounaaseen (Palm 2001c). Lisäksi painolastipaikkoja indikoivaa rohtorastia (*Anchusa officinalis* L.) tavataan Kasabergetin länsipuoleisen rannan tonteilla, Lisarholmenia vastapäätä (Palm 1997).

3.9. Luut

Kaikki luut, ruodot ja suomut mukaan lukien talletettiin. Luiden joukossa oli ainakin sian, naudnan, lampaan ja lintujen luita. Lisäksi jonkin petoeläimen, mahdollisesti koiran tai ketun alaleuan katkelma. Luuta saatiin talteen n. 2655 g ja palanutta luuta n. 290 g. suurin osa luusta, noin 4/5 saatiin kerroksista 2 ja 3.

3.10. Muut löydöt

Mielenkiintoisia kysymyksiä herättää talteen saatu kampasimpukan katkelma (KM2001038:46). Erityisesti 1300- ja 1400-luvuilla suosittujen pyhiinvaellusten kohteena olleen Santiago de Compostelan tunnuksena oli nimenomaan simpukka. Ripustusreiillä varustettu simpukka kiinnitettiin matkajaajan vaatteisiin merkiksi tehdystä vaelluksesta. (Andersson 1997:241-242; Margareeta. Pohjolan Rouva ja Valtias, luettelo nrot 312,313). Valitettavasti katkelma on simpukan ulkoreunasta, joten jää avoimeksi onko kyseessä pyhiinvaeltajanmerkki vai painolastin mukana kulkeutunut kappale.

Mainittakoon tässä yhteydessä että, vuonna 1997 pappilasta löytyi kolme gagaatista valmistettua rukousnauhan helmeä (KM 98018:115,189,195), jotka nekin olivat tyypillisiä juuri Santiago de Compostelalle Asturiasin alueella sijaitsevan gagaattiesiintymän ansiosta (Oxford Companion to the Decorative Arts s. 509-510; Palm 1998).

Talteen saatiin myös pala rikkiä (KM2001038:17). Paitsi ruudin valmistuksessa on rikkiä käytetty myös lääkkeiden ainesosana (Vuorela 1975:713). Rikki liittyi myös tulentekoon. Piistä tulusraudalla isketyt kipinät saivat taulan kytemään. Kytevä taula sai rikin sulamaan ja kun kuiva tikku pistettiin sulaan rikkiin ja puhallettiin kytevää taulaa, leimahti tikku palamaan. (Sirelius1921:7-8).

4. YHTEENVETO

Piispantuvan itäpäädyn tuntumassa olevaa aluetta on nyt tutkittu kolmena kesänä. Yhteen laskettu kaivausala on 29 m² koekuoppia lukuun ottamatta. Yhteenvetona maan kerrostuneisuudesta voidaan todeta, että alueella täysin koskematon pohjahiekka on vaaleanharmaata ja hienoa. Ainakin paikoin sen erottaa punaruskeasta hiekasta ohut tumman harmaan hiekan kerros. Punaruskea hiekka on paksu yhtenäinen hiekkakerros koko alueella. Se kuuluu pohjahiekkakerroksiin, mutta se ei ole häiriintymätön. Kerroksen pintaosista tulee säännöllisesti löytöjä koko tutkitulta alueelta, vaikkakin niukasti. Trendinä näyttäisi olevan, että muiden löytöjen loputtua tavataan vielä jonkin verran luita. Punaruskean hiekkakerroksen löydöt ovat peräisin ylemmistä kerroksista ja kulkeutuneet sinne ihmisen kaivavan toiminnan, myyrien ja juurien ansiosta. Likamaakerroksessa on havaittavissa kaksi osaa. Päällimmäisessä likamaakerroksessa on runsaasti tiilimurskaa, tiilen kappaleita, laastia ja hiiltä. Alempi kerros poikkeaa ylemmästä vain siten että tiilen, laastin ja hiilen sekaisuus selvästi vähenee. Ero ei kuitenkaan ole havaittavissa kaikkialla. Likamaakerroksen raja alapuoliseen punaruskeaan hiekkaan on häilyvä värjäntymisen takia, mutta jokseenkin selvä. Sen sijaan yläpuolella rajanveto hiekansekaisen humuksen ja likamaan välillä on paikoin hyvin vaikeaa. Profiilissa raja on seurattavissa, mutta tasossa sen kiinni saaminen on hyvin vaikeata.

Löytöjen levinnän osalta on todettava, että pintakerrokset ovat melko sekoittuneita. Resenttejä 1900-luvun löytöjä tavataan säännöllisesti vielä jopa 30 cm:n syvyydestä ja 20 cm:n syvyyteen asti resenttejä löytöjä on erittäin runsaasti. Toisaalta taas jokunen keskiaikaiseksi ajoitettu löytö on saatu

hyvinkin pinnasta. Kuvaa selventää kuitenkin se että suurin osa 1600-luvulle tai keskiajalle ajoitetuista löydöistä keskittyy likamaakerrokseen. Rahojen, kivisavikeramiikan, lasiastian katkelmien ja liitupiipun pesän perusteella voidaan likamaakerros kokonaisuutena melko turvallisesti ajoittaa 1400-luvun alusta 1600-luvun puoliväliin. Mainittujen likamaakerrosten välillä ei ole havaittavissa ajallista rajaa.

Jatkoa ajatellen on järkevää lopettaa tutkimukset piispantuvan itäpäädyssä toistaiseksi. Kuva maakerroksista ja löytömaterialista on melko hyvä, joten pienialaisia kaivauksia ei enää kannata tehdä. Aluetta kannattaa kaivaa vasta kun on mahdollista avata kerralla laaja alue. Tällöin myös mahdollisesti maan alla piilevät rakenteet saadaan kunnolla esille.

Sen sijaan koekaivauksin on tutkittavissa piispantalon pohjoisseinustan tuntumassa oleva tunkioalue. Sen luumateriaali vaikuttaa koekuoppalöytöjen perusteella runsaalta ja mielenkiintoiselta. Luiden ja muun tunkiomateriaalin lisäksi sieltä on odotettavissa paljon kattotiiltä.

Toinen pienialaisen kaivauksen kohde pappilassa olisi piispantalon eteläpuolella. Kellarin sisäänkäynnin edustalla nurmen alta pilkistää kivirivi, joka alustavasti näyttäisi olevan linjassa kellarin itäseinän kanssa. Koekaivauksin olisi selvitettävissä liittyykö se mahdollisesti kellarin päällä sijainneeseen kivirakenteiseen kellaritupaan vai onko kyseessä jokin nuorempi rakenne.

Lähteet:

Suulliset/email- lähteet:

3.2. 2000: **Gaimster**, David R. M. The British Museum. Department of Medieval and Later Antiquities. London.

6.6.2001: **Talvio**, Tuukka. Kansallismuseon rahakammio. Helsinki.

Painamattomat:

Palm, Jukka 1997: Raportti historiallisen ajan muinaisjäännösten inventoinnista (Agricola-inventointi) Pernajassa 1996. Turun yliopisto / Museovirasto.

Palm, Jukka 1998: Raportti koekaivauksista Pernajan pappilassa 1997 (Agricola-inventointi). Turun yliopisto / Museovirasto.

Palm, Jukka 2001b: Raportti kaivauksista Pernajan pappilassa 1999 (Agricola-projekti). Turun yliopisto.

Palm, Jukka 2001c: Pernaja, Sjögård, Tornberget. Painolastin purkupaikan tarkistus. Turun yliopisto.

Painetut:

Andersson, Lars 1997: Pyhimyksiä, pyhiinvaeltajia ja pyhiinvaellusmatkoja. Margareeta. Pohjolan Rouva ja Valtias. s. 239-243.

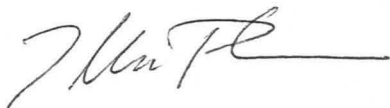
Antell, K. 1956: Pernå sockens historia 1. Helsinki.

Haggrén, Georg 1994: Pikarit, ikkunat ja muut lasit - Helsingin porvariston haurasta ylellisyyttä ja arkiesineistöä. Narinkka s.282-310.

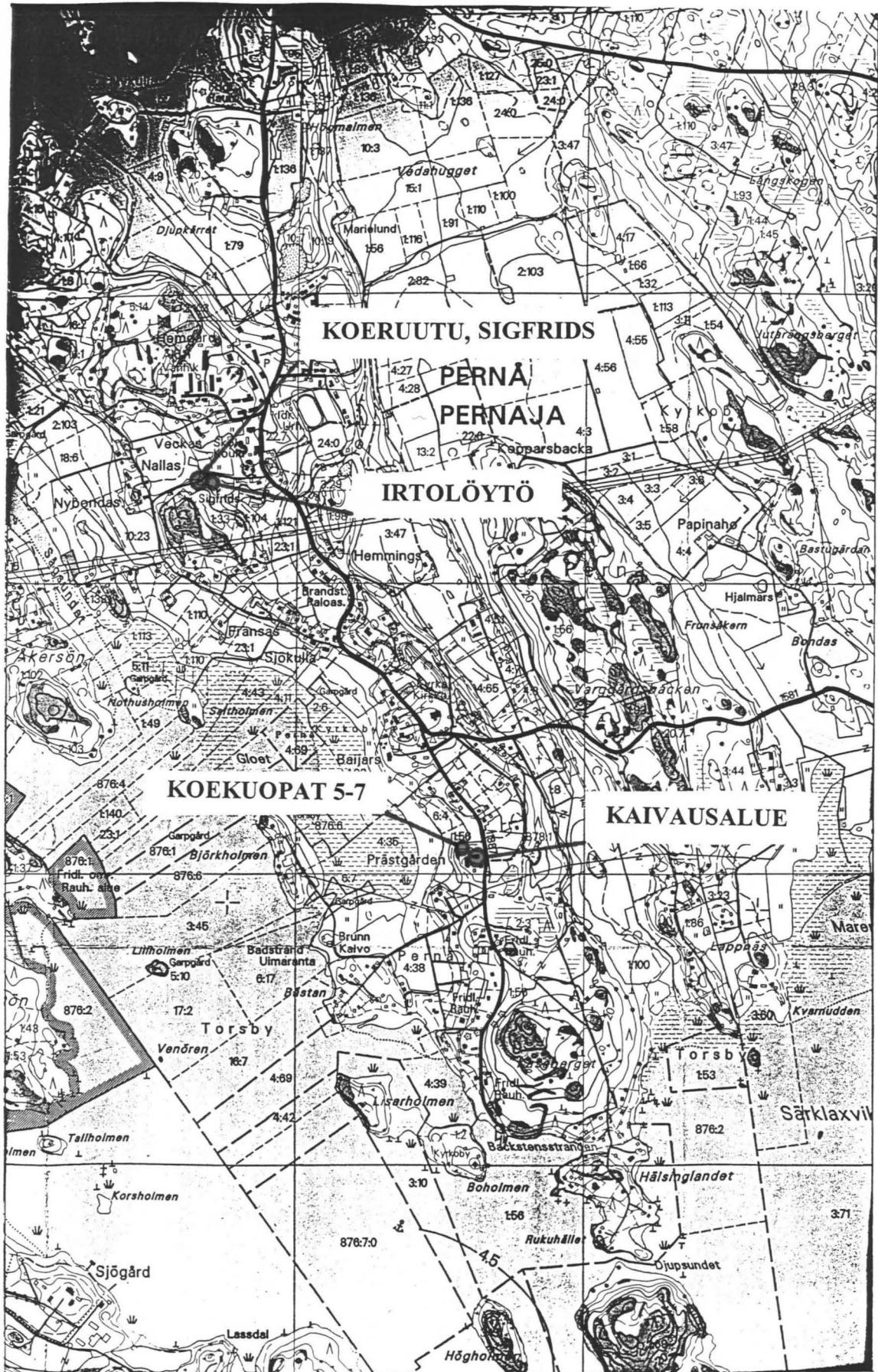
Haggrén, Georg 1999: Skål! Sirpaleita keskiajalta. Aboa Vetus & Ars Nova. Turku.

Margareeta. Pohjolan Rouva ja Valtias. 1997. Tanskan kansallismuseo. Kööpenhamina.
Oxford Companion to the Decorative Arts. Ed. H. Osborne 1975. Oxford University Press.
Palm, Jukka 2001a: Hampaiden hoidolla värikkäät vaiheet. Pernajan pappilan kaivauslöydöt kertovat suuhygienian historiasta. Uusimaa 8.4.2001.
Person, Bengt-Arne 1959: Tandborsten. Kulturen 1959: 131-137.
Sirelius, Uuno Taavi 1925: Suomen kansanomaista kulttuuria 2. Otava. Helsinki.
Vuorela, Toivo 1975: Suomalainen kansankulttuuri. WSOY. Helsinki.
Åkerhagen, Arne 1985: Kritpipor. Stockholm.

Turussa 25.6. 2001

HuK Jukka Palm

HISTORIALLISEN AJAN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Luettelo diapositiiveista TYA 311:1-31

JP = Jukka Palm, KL = Kalle Luoto

kuvan aihe	kuvaussuunta kuvaaja	
1. Kaivausalue paalutettuna.	SE	JP
2. Ensimmäistä kerrosta kaivetaan.	SE	”
3. Kaivausalueen ja teodoliitin sijainti.	SE	”
4. Kerros 1:n pohja.	S	”
5. Kerros 1:n pohja.	E	”
6. Kerros 2:n pohja.	S	”
7. Kerros 2:n pohja.	E	”
8. Kerros 3:n pohja.	S	”
9. Kerros 3:n pohja.	E	”
10. Kerros 4:n pohja.	S	KL
11. Kerros 4:n pohja.	E	”
12. Torsby, Sigfrids. Koeruutu paalutettuna. Taustalla Mikael Agricolan muistomerkki sekä Uffe ja Bosse Anderssonin Kesäasunto.	NE	JP
13. Torsby, Sigfrids. Koeruutu pintaturpeen poiston jälkeen.	S	”
14. Ensimmäistä kerrosta kaivamassa Kalle Luoto ja Päivi-Liisa Hannikainen.	W	”
15. Torsby, Sigfrids. Kerros 1:n pohja.	S	”
16. Torsby, Sigfrids. Kerros 2:n pohja.	S	”
17. Kaivausalue, kerros 5:n pohja.	S	KL
18. Kerros 5:n pohja.	E	”
19. Kerros 6:n pohja ja varmistuskuoppa.	S	JP
20. Kerros 6:n pohja ja varmistuskuopat.	E	”
21. Tumma läikkä ruuduissa 1027-1028/507-509, kerros 6:n pohja. S Vuoden 1997 koekuoppa osuu läikän pohjoispäähän.	S	”
22. Länsiprofiili x = 1029-1031, y = 509.	E	”
23. Länsiprofiili x = 1027-1029, y = 509.	E	”
24. Torsby, Sigfrids. Kerros 3:n pohja.	S	”
25. Kaivausalue, eteläprofiili x = 1027, y = 507-509.	N	”
26. Tumma läikkä ruuduissa 1027-1028/507-509 pohj. kaivettuna.	S	”
27. Torsby, Sigfrids. Kerros 4:n pohja.	S	”
28. Torsby, Sigfrids. Kerros 4:n pohja.	E	”
29. Kaivausalue entisöitynä.	S	”
30. Team Agricola 2000. Vasemmalta Rickard Grönqvist, Staffan Henriksson, Johan Still, Jussi Selonen, Leif Still, Kalle Luoto ja Päivi-Liisa Hannikainen.	W	”
31. Torsby, Sigfrids. Koeruutu entisöitynä.	S	”

HISTORIALLISEN AJAN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Luettelo mustavalkonegatiiveista TYA 23706-23732

JP = Jukka Palm, KL = Kalle Luoto

	kuvan aihe	kuvaussuunta kuvaaja	
23706.	Kaivausalue paalutettuna.	SE	KL
23707.	Kaivausalueen sijainti.	SE	”
23708.	Kerros 1:n pohja.	S	”
23709.	Kerros 1:n pohja.	E	”
23710.	Kerros 2:n pohja.	S	”
23711.	Kerros 2:n pohja.	E	”
23712.	Kerros 3:n pohja.	S	JP
23713.	Kerros 3:n pohja.	E	”
23714.	Kerros 4:n pohja.	S	KL
23715.	Kerros 4:n pohja.	E	”
23716.	Torsby, Sigfrids. Koeruutu paalutettuna. Edustalla Mikael Agricolan muistomerkki.	NE	”
23717.	Torsby, Sigfrids. Koeruutu pintaturpeen poiston jälkeen.	S	”
23718.	Torsby, Sigfrids. Kerros 1:n pohja.	S	”
23719.	Torsby, Sigfrids. Kerros 2:n pohja.	S	”
23720.	Kaivausalue, kerros 5:n pohja.	S	”
23721.	Kerros 5:n pohja.	E	”
23722.	Kerros 6:n pohja ja varmistuskuoppa .	S	”
23723.	Kerros 6:n pohja ja varmistuskuopat.	E	”
23724.	Tumma läikkä ruuduissa 1027-1028/507-509, kerros 6:n pohja.Vuoden 1997 koekuoppa osuu läikän pohjoispäähän.	S	”
23725.	Länsiprofiili x = 1029-1031, y = 509.	E	JP
23726.	Länsiprofiili x = 1027-1029, y = 509.	E	”
23727.	Torsby, Sigfrids. Kerros 3:n pohja.	S	”
23728.	Kaivausalue, eteläprofiili x = 1027, y = 507-509.	N	”
23729.	Torsby, Sigfrids. Kerros 4:n pohja.	S	”
23730.	Torsby, Sigfrids. Kerros 4:n pohja.	E	”
23731.	Kaivausalue entisöitynä.	S	”
23732.	Torsby, Sigfrids. Koeruutu entisöitynä.	S	”

HISTORIALLISEN AJAN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Luettelo maanäytteistä

Nro.		Koordinaatit	Kerros
Näyte 1.	Kasvi	x = 1030,50-1031; y = 507,50-508; z = 160-165 - 1600-luvun alkupuoliskon liitupiipun pesän (KM2001038:53) alapuolelta.	2. krs
Näyte 2.	Kasvi	x = 1027,00-55; y = 507,00-35; z = 140-149	3. krs
Näyte 3.	Kasvi	x = 1030,55-90; y = 507,40-70; z = 177-189 - Samasta ruudusta passglasin pohjalieripala (KM2001038:83). Näytekohdasta keltamassaisen tinalasitteisen fajanssin pala, jossa sinistä käsinmaalattua koristelua (KM2001038:84). Käytössä pääosin 1600- ja 1700-luvuilla.	4. krs
Näyte 4.	Kasvi	x = 1028,35-57; y = 507,55-83; z = 164-176	5.krs
Näyte 5.	Kasvi	x = 1027,30-50; y = 507,50-75; z = 215-223 - Täytemaasta 1700-luvun kivisavisen Mineraalivesipullon paloja (KM2001038:98)	Kuopan täytemaa
Näyte 6.	Eläin	x = 1030,50-1031; y = 507,50-508; z = 160-165 - 1600-luvun alkupuoliskon liitupiipun pesän (KM2001038:53) alapuolelta.	2. krs
Näyte 7.	Eläin	x = 1027,00-55; y = 507,00-35; z = 140-149	3. krs
Näyte 8.	Eläin	x = 1030,45-75; y = 507,45-70; z = 177-189 - Samasta ruudusta passglasin pohjalieripala (KM2001038:83). Näytekohdasta keltamassaisen tinalasitteisen fajanssin pala, jossa sinistä käsinmaalattua koristelua (KM2001038:84). Käytössä pääosin 1600- ja 1700-luvuilla.	4. krs
Näyte 9.	Eläin	x = 1028,60-80; y = 507,60-85; z = 165-175	5. krs
Näyte 10.	Eläin	x = 1027,15-30; y = 507,50-75; z = 205-221 - Täytemaasta 1700-luvun kivisavisen Mineraalivesipullon paloja (KM2001038:98)	Kuopan täytemaa

HISTORIALLISEN AJAN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Luettelo puunäytteistä

Nro.	Koordinaatit	Kerros
Näyte 1	x = 1028,95; y = 507,85; z = 146	3
Näyte 2	x = 1029,25; y = 507,80; 152-156	3

HISTORIALLISEN AJAN ASUINPAIKAN KAIVAUS

Luettelo poisheitetyistä materiaalista

KERROS 1

Punasavikeramiikka	12 g
Valkomassainen fajanssi	2 g
Keltamassainen fajanssi	3 g
Rautanaula	140 g

KERROS 2

Punasavikeramiikka	22 g
Valkomassainen fajanssi	39 g
Keltamassainen fajanssi	25 g
Tasolasi	81 g
Pullo/astialasi	79 g
Rautanaula	113 g

KERROS 3

Punasavikeramiikka	9 g
Valkomassainen fajanssi	8 g
Keltamassainen fajanssi	7 g
Tasolasi	2 g
Pullo/astialasi	3 g
Sulanut lasi	7 g
Rautanaula	25 g

KERROS 4

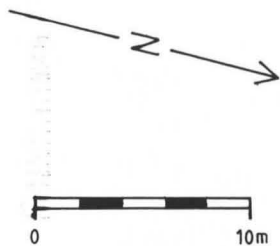
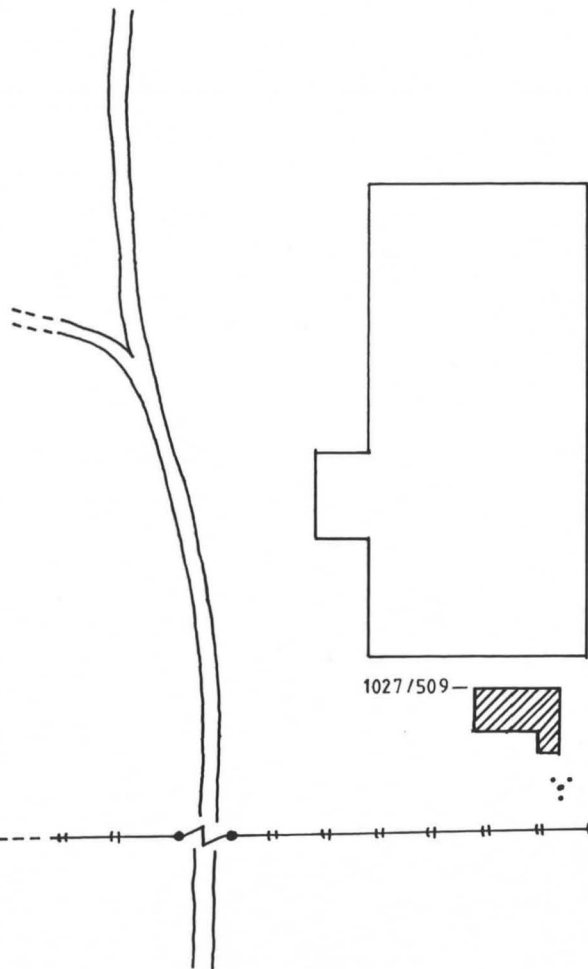
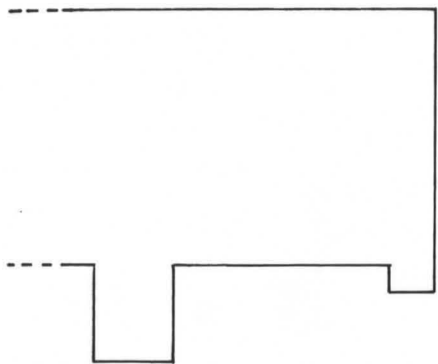
Punasavikeramiikka	5 g
Valkomassainen fajanssi	<2 g
Tasolasi	<2 g
Pullo/astialasi	2 g
Rautanaula	27 g

KERROS 5

Punasavikeramiikka	2 g
Valkomassainen fajanssi	2 g
Keltamassainen fajanssi	<2 g
Tasolasi	3 g
Pullo/astialasi	2 g
Rautanaula	13 g

KUOPPA, X = 1027,00 – 1028,24; Y = 507,24 – 508,18; Z = 175 – 225

Punasavikeramiikka	5 g
Keltamassainen fajanssi	<2 g
Tasolasi	<2 g
Rautanaula	15 g
Muu rauta	<2 g

⊙²⁰⁰⁰ Vuoden 2000 kiintopiste

1037/509
□1 Koekuoppa

▨ Kaivausalue

—||— Aita

⚡ Portti

⬢^K Kivi

⋅⋅ Teodoliitti

1027/509
□1

1047/509
□2

1057/509
□3

1067/509
⬢^K □4

⊙²⁰⁰⁰

PERNAJA PAPPILA 2000

Kartta 1

Rek.nro 1:53

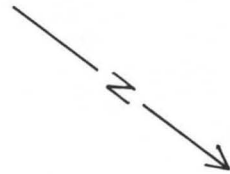
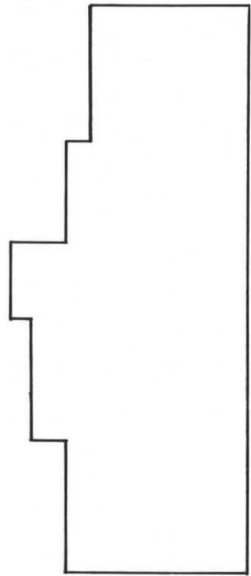
Yleiskartta, Pappila

Turun yliopisto / Arkeologia

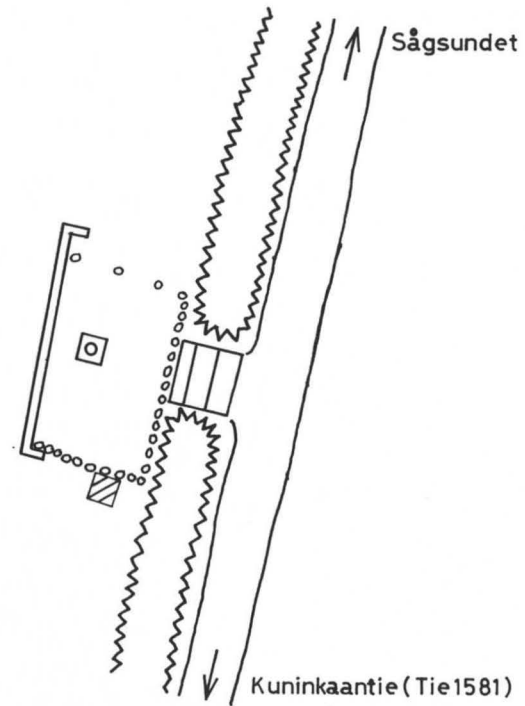
MK 1:250

Puht. piirt. J. Palm

Kaiv. joht. J. Palm

- Koeruutu
- Kuusialta
- Kivijalka
- Mikael Agricolan muistomerkki
- Mikael Agricolan muistomerkki

PERNAJA PAPPILA 2000

Kartta 2

Rek.nro 1:33

Yleiskartta, Torsby Sigfrids

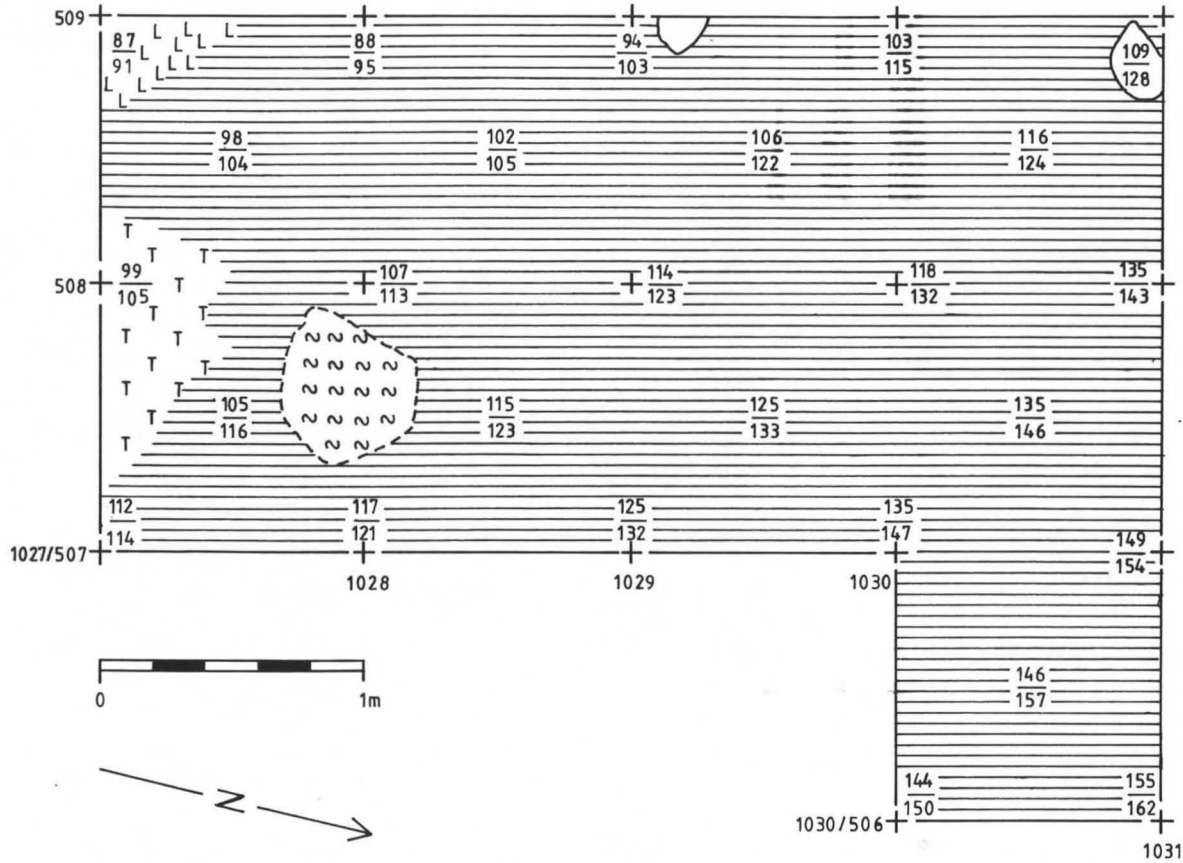
Turun yliopisto/Arkeologia

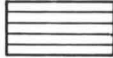
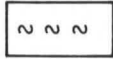

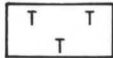
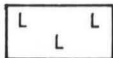
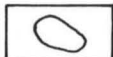
MK 1:200

Puht.piirt. J.Palm

Kaiv. joht. J. Palm

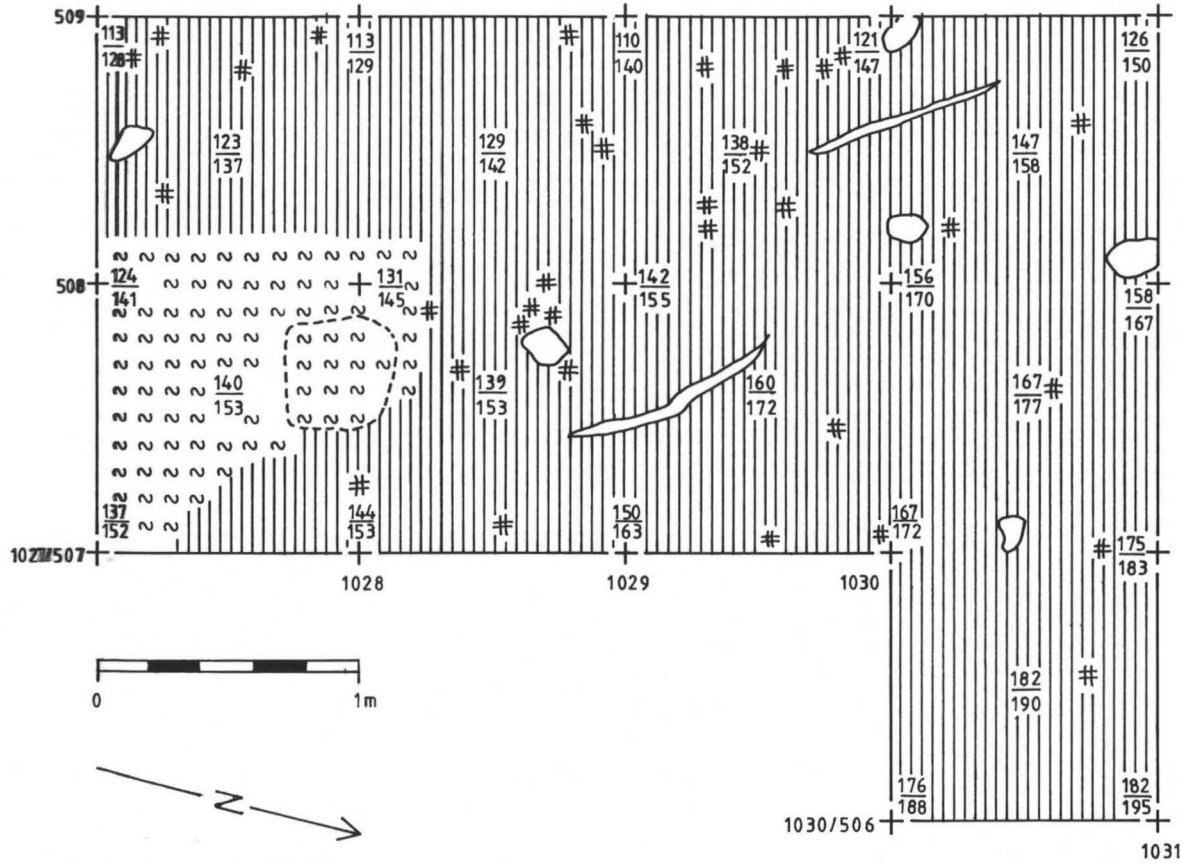
TASO 1 JA PINTAVAAITUSLUVUT

- HIEKANSEKAINEN HUMUS
- TÄYTEMAA
- KOEKUOPPA 2/1997
- TIILI
- LAASTI
- KIVI

<i>PERNAJA PAPPILA 2000</i>	
Kartta 3	Rek.nro 1:53
Taso 1 ja pintavaaitusluvut	
Turun yliopisto / Arkeologia	
TL 151	MK 1:20
Puht.piirt. J. Palm	
Kaiv.joht. J. Palm	

TASO 2 JAKERROS 3:N PINTAVAAITUSLUVUT

- LIKAMAA
- TÄYTEMAA
- KOEKUOPPA 2/1997
- HIILI
- JUURI
- KIVI

PERNAJA PAPPILA 2000

Kartta 4

Rek.nro 1:53

Taso 2 ja kerros 3:n pintavaaitusluvut

Turun yliopisto/Arkeologia

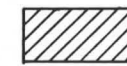
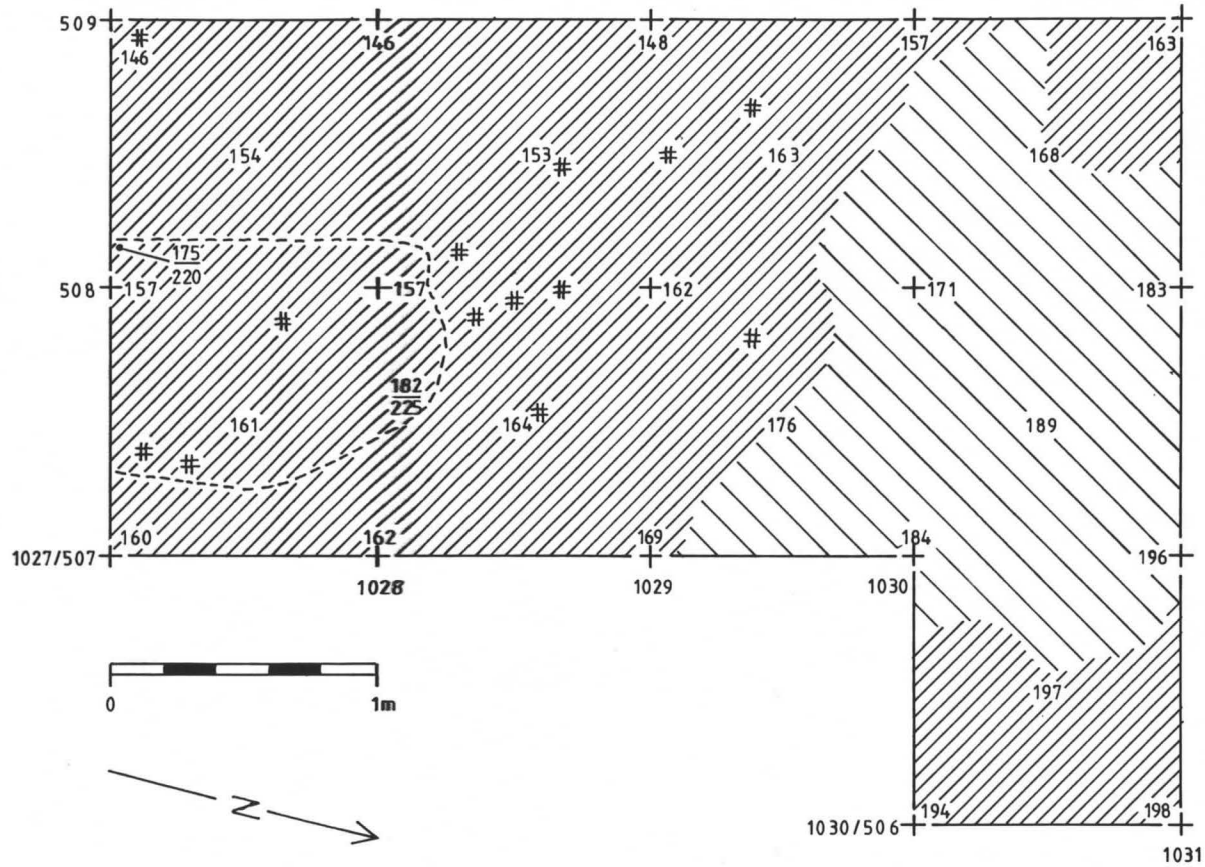
TL 151

MK 1:20

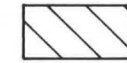
Puht.piirt. J. Palm

Kaiv. joht. J. Palm

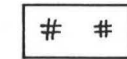
TASO 3

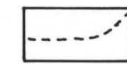
PUNARUSKEA HIEKKA

SAVENSEKAINEN HIEKKA

HIILI

KERROS 6:N JÄLKEEN NÄKYVIIN TULLUT
KUOPPA

PERNAJA PAPPILA 2000

Kartta 5

Rek. nro 1:53

Taso 3

Turun yliopisto / Arkeologia

TL 151

MK 1:20

Puht. piirt. J. Palm

Kaiv. joht. J. Palm

ETELÄ- JA LÄNSIPROFIILI

1027/507

1027/508

1027/509

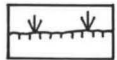
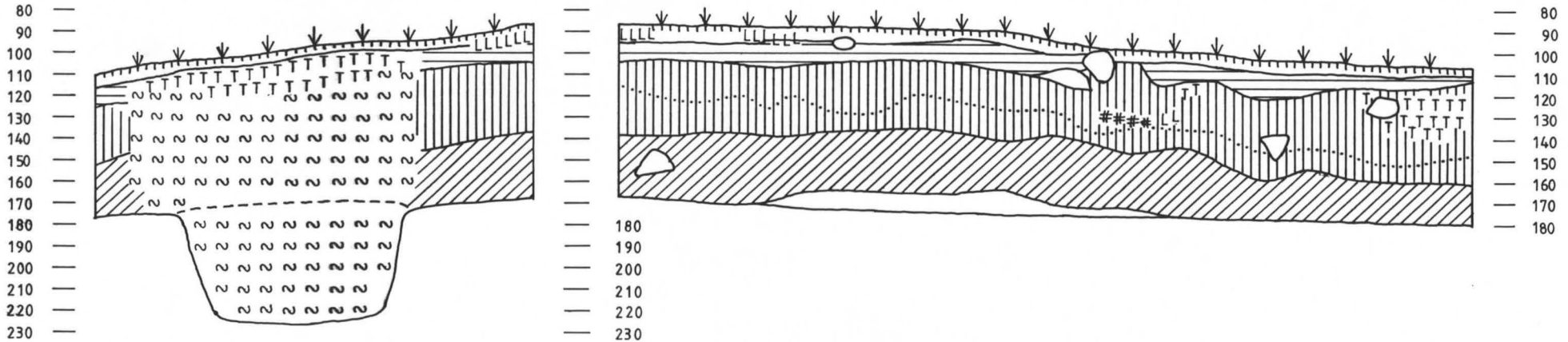
1027/509

1028/509

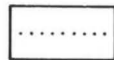
1029/509

1030/509

1031/509

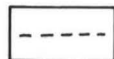
HUMUS

RAJA, JONKA YLLÄ RUNSAASTI TIILTÄ JA LAASTIA

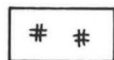
HIEKANSEKAINEN HUMUS

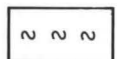
RAJA, JONKA ALLA TUMMA TÄYTEMÄÄ

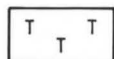
LIKAMAÄ

HIILI

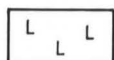
TÄYTEMÄÄ

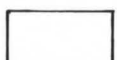
TIILI

PUNARUSKEA HIEKKA

LAASTI

POHJAHIEKKA

KIVI

PERNAJA PAPPILA 2000	
Kartta 6	Rek.nro 1:53
Etelä- ja länsiprofiili	
Turun yliopisto / Arkeologia	
	MK 1:20
Puht. piirt. J.Palm	
Kaiv. joht. J.Palm	

Historiallisen ajan asuinpaikkalöytöjä, jotka kaivettiin Pernajan Pappilasta 2000 HuK Jukka Palmin johdolla.

Ks. Jukka Palm 2001: Raportti kaivauksista Pernajan Pappilassa ja Torsbyn Sigfridsissä 2000 (Agricola-projekti). Turun yliopisto.

Luetteloinut Jukka Palm

KERROS 1

RUUTU 1 X = 1030-1031 ; Y = 506-507

1. HAKANEN 1 kpl, <2 g

RUUTU 3 X = 1028-1029; Y = 507-508

2. TASOLASI 1 kpl, <2 g
Koko 21 x 11 x 1 mm

3. PUNASAVIKERAMIikka 1 kpl, 3 g
Koko 25 x 20 x 6 mm

4. PII 1 kpl, 6 g

RUUTU 4 X = 1029-1030; Y = 507-508

5. ASTIALASI 1 kpl, <2 g
Koko 11 x 7 x 1 mm
Keltapunainen kukka-aiheinen maalauskoristelu

6. PUNASAVIKERAMIikka 1 kpl, 7 g
Koko 39 x 24 x 6 mm

7. FAJANSSI 1 kpl, <2 g
Koko 15 x 15 x 6 mm
Punamassainen

8. FAJANSSI 1 kpl, 2 g
Koko 28 x 20 x 3 mm

RUUTU 5 X = 1030-1031; Y = 507-508

9. PUNASAVIKERAMIikka 11 kpl, 42 g
Halkaisija 16-68 mm

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA		KM 2001038
RUUTU 7	X = 1028-1029; Y = 508-509		
10.	HEVOSENKENGÄNNAULA Pituus 44 mm Kanta 17 x 14 mm	1 kpl,	10 g
11.	ASTIALASI Koko 16 x 9 x 1 mm Reunapala?, lievästi sulanut	1 kpl,	<2 g
12.	PUNASAVIKERAMIikka Koko 30 x 18 x 4 mm	1 kpl,	2 g
RUUTU 8	X = 1029-1030; Y = 508-509		
13.	TASOLASI Koko 27 x 9 x 2 mm Retusoitu reunapala	1 kpl,	2 g
14.	TASOLASI Koko 18 x 14 x 1 mm	1 kpl,	<2 g
15.	PUNASAVIKERAMIikka Halkaisija 27-51 mm 3 reunapalaa	5 kpl,	25 g
16.	POSLIINI Koko 20 x 17 x 1 mm Reunapala, punaista ja kullaväristä käsinmaalattua koristelua	1 kpl,	<2g
17.	RIKIN PALA	1 kpl,	<2 g
RUUTU 9	X = 1030-1031; Y = 508-509		
18.	PUNASAVIKERAMIikka Halkaisija 37-88 mm 4 pohjapala	7 kpl,	125 g
KERROS 1, KERROKSESTA TALLETETUT ESIMERKKINAULAT			
19.	RAUTANAULA	4 kpl,	40 g

KERROS 2

RUUTU 1 X = 1030-1031; Y = 506-507

20. PRONSSINEN KORISTEHELA 1 kpl, <2 g
Koko 15 x 15 mm
Ohuesta levystä prässätty kohokuvio

1:1

21. NUPPINEULAN KATKELMA 1kpl, <2 g
Pituus 15 mm
Nuppi lasia, halkaisija 2,5 mm
22. ASTIALASI 3 kpl, 4 g
Halkaisija 20-25 mm
23. TASOLASI 2 kpl, 5 g
Halkaisija 31-33 mm
2 reunapalaa
24. TASOLASI 7 kpl, 8 g
Halkaisija 17-35 mm
25. ASTIA/TASOLASI 1 kpl, 3 g
Koko 36 x 25 x 1,5 mm
Lievästi sulanut
26. PUNASAVIKERAMIikka 4 kpl, 28 g
Halkaisija 26-65 mm
2 reunapalaa
27. FAJANSSI 4 kpl, 6 g
Halkaisija 13-38 mm
Keltamassainen, sininen käsinmaalattu koristelu
28. POSLIINI 1 kpl, <2 g
Koko 16 x 8 x 4 mm
Korvan katkelma, jossa ruskea käsinmaalattu koristelu
29. PII 1 kpl, 19 g

KM 2001038

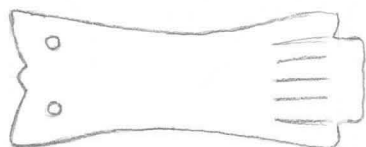
2000
PERNAJA PAPPILA

KM 2001038

RUUTU 2 X = 1027-1028; Y = 507-508

30. PRONSSINEN LIPPAAN? SALPA
Koko 46 x 18 x 2 mm

1 kpl, 7 g

1:1

31. PRONSSI?KATKELMA
Koko 19 x 8 x 2 mm

1 kpl, <2 g

32. HEVOSENKENGÄNNAULA
Pituus 36 mm
Kanta 14 x 7 mm

1 kpl, 7 g

33. ASTIALASI
Halkaisija 16-22 mm
Kirkkaan lasiastian kylkipaloja

3 kpl, 2 g

34. ASTIALASI
Halkaisija 14-18 mm
Kirkkaan lasiastian kylkipaloja

2 kpl, <2 g

35. ASTIALASI
Koko 23 x 15 x 1 mm
Rihlatun astian kylkipala

1 kpl, 2 g

36. TASOLASI
Halkaisija 17-32 mm

4 kpl, 5 g

37. PUNASAVIKERAMIikka
Halkaisija 30-60 mm
2 reunapalaa, 1 rihlattu kylkipala ja 1 pohjapala

5 kpl, 44 g

38. PII
Vaaleanruskea ja valkoinen

2 kpl, 15 g

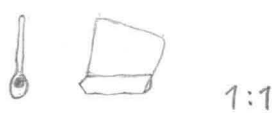
RUUTU 3 X = 1028-1029; Y = 507-508

39. HAKANEN

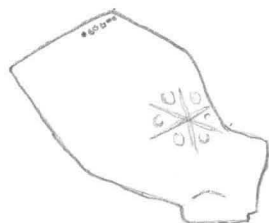
1 kpl, <2 g

40. HAKANEN

1 kpl, <2 g

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
RUUTU 4	X = 1029-1030; Y = 507-508	
41.	HAKANEN	1 kpl, <2 g
42.	HAKANEN	1 kpl, <2 g
43.	HAKASEN PUOLIKAS	1 kpl, <2 g
44.	ASTIALASI Koko 10 x 9 x 0,5 mm Ontto pohjalierikatkelma	1 kpl, <2 g
		
45.	TASOLASI Koko 29 x 23 x 1 mm Retusoitu reunapala	1 kpl, 2 g
46.	SIMPUKAN KATKELMA Koko 22 x 18 x 3 mm x = 1029,25-50; y = 507,45-80; z = 132-140	1kpl, 2 g
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508	
47.	METALLINEN HELA Koko 19 x 18 x 2 mm V-kirjaimen muotoinen	1 kpl, 2 g
48.	SULA METALLI	1 kpl, 5 g
49.	TASOLASI Koko 32 x 16 x 1 mm Mahdollisesti retusoitu reunapala	1 kpl, 3 g
50.	TASOLASI Koko 23 x 20 x 2 mm Reunapala	1 kpl, 2 g
51.	TASOLASI Halkaisija 15-42 mm	4 kpl, 7 g
52.	PUNASAVIKERAMIikka Halkaisija 25-45 mm 3 reunapalaa	5 kpl, 19 g

53. LIITUPIIPUN PESÄ 1 kpl, 6 g
 Pesän sisähalkaisija 11 mm ja ulkohalkaisija 16 mm, savukanava 3mm.
 Kaksoiskartion muotoisessa pesässä Tudor-ruusu kohokuviona. Suun reunaa
 kiertää pisterivi.
 $x = 1030,50-80$; $y = 507,50-508,00$; $z = 143-168$

54. FAJANSSI 1 kpl, <2 g
 Koko 30 x 15 x 7 mm
 Keltamassaisen astian pohja/reunapala
55. POSLIINI 1 kpl, <2 g
 20 x 8 x 3 mm
 Punainen käsinmaalattu koristelu
56. PII 2 kpl, 11 g
 2 harmaata iskosta
57. KALKKIKIVI 1kpl, 46 g
 Fossiilipainauma

RUUTU 6 X = 1027-1028; Y = 508-509

58. POSLIINI 1 kpl, <2 g
 Koko 16 x 13 x 4 mm
 Vaaleanruskea käsinmaalattu koristelu
 $x = 1027,35$; $y = 508,40$; $z = 113$
59. LUISEN HAMMASHARJAN KATKELMA 1 kpl, <2 g
 Koko 13 x 8 x 3 mm
 Harjan kärjestä, kolme reikäriiviä harjaksia varten

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
RUUTU 8 X = 1029-1030; Y = 508-509		
60.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 15 x 10 x 4 mm Vaaleaharmaa lasite	1 kpl, < 2 g
61.	KALKKIKIVI Fossiilin painauma	1 kpl, 6 g
RUUTU 9 X = 1030-1031; Y = 508-509		
62.	KORVAKORUN? KATKELMA Mahdollisesti ripustuslenkistä, vartaan paksuus 0,5 mm	1 kpl, <2 g
KERROS 2, KERROKSESTA TALLETETUT ESIMERKKINAULAT		
63.	RAUTANAULA	3 kpl, 30 g
KERROS 3		
RUUTU 1 X = 1030-1031; Y = 506-507		
64.	HEVOSENKENGÄNNAULA Pituus 37 mm Kanta 18 x 7 mm	1 kpl, 6 g
RUUTU 2 X = 1027-1028; Y = 507-508		
65.	ASTIALASI Koko 21 x 19 x 2 mm Kirkkaan astian kylkipala	1 kpl, <2 g
66.	TASOLASI Halkaisija 15-47 mm	2 kpl, 4 g
67.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 12 x 5 x 3 mm	1 kpl, <2 g
68.	PUNASAVIKERAMIikka Halkaisija 30-38 mm 1 rihlattu kylkipala	2 kpl, 11 g
69.	PALANUT SAVI? Koko 25 x 21 x 13 mm Puun syiden painauma	1 kpl, 5 g

KM 2001038		2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038	
RUUTU 3	X = 1028-1029; Y = 507-508			
70.	PULLOLASI Koko 26 x 13 x 2 mm Vihreä	1 kpl,	2 g	
71.	TASOLASI Koko 22 x 13 x 2 mm	1 kpl,	2 g	
RUUTU 4	X = 1029-1030; Y = 507-508			
72.	TASOLASI Koko 32 x 17 x 2 mm Rombin muotoisen ruudun kärki	1 kpl,	<2 g	
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508			
73.	ASTIALASI Koko 14 x 9 x 0,2 mm Lasinauhakoristeisen astian kylkipala	1 kpl,	<2 g	
74.	FAJANSSI Koko 24 x 18 x 3 mm Keltamassainen, sininen käsinmaalattu koristelu	1 kpl,	<2 g	
RUUTU 6	X = 1027-1028; Y = 508-509			
75.	ASTIALASI Koko 33 x 17 x 17 mm Kirkkaan pikarin jalan katkelma, lievästi sulanut x = 1027,75; y = 508,40; z = 124	1 kpl,	10 g	
76.	TASOLASI Halkaisija 18-36 mm 2 lievästi sulanut	3 kpl,	3 g	
77.	PUNASAVIKERAMIIKKA Halkaisija 20-40 mm 2 reunapalaa	2 kpl,	11 g	
RUUTU 8	X = 1029-1030; Y = 508-509			
78.	ASTIALASI Koko 16 x 15 x 0,5 mm Kirkkaan astian reunapala	1 kpl,	<2 g	

		2000	
KM 2001038	PERNAJA PAPPILA	KM 2001038	
79.	TASOLASI Koko 35 x 33 x 2 mm Retusoitu nurkkapala x = 1029,85; y = 508,60; z = 147	1 kpl,	4 g
80.	TASOLASI Koko 35 x 30 x 2 mm Retusoitu nurkkapala x = 1029,25; y = 508,33; z = 141	1 kpl,	4 g
81.	KUONAANTUNUT PUNASAVIKERAMIikka? Halkaisija 22-55 mm Mahdollisesti kolmijalkapadasta	2 kpl,	30 g
KERROS 3, KERROKSESTA TALLETETUT ESIMERKKINAULAT			
82.	RAUTANAULA	2 kpl,	48 g
KERROS 4			
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508		
83.	ASTIALASI Koko 28 x 14 x 1 mm Passglasin ontto pohjalieripala	1 kpl,	<2 g
84.	FAJANSSI Koko 33 x 20 x 4 mm Keltamassainen, sininen käsinmaalattu koristelu x = 1030,65; y = 507,60; z = 183	1 kpl,	3 g
RUUTU 6	X = 1027-1028; Y = 508-509		
85.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 29 x 13 x 12 mm Mineraalivesipullon suun katkelma Ulkoa harmaaksi ja sisältä ruskeaksi lasitettu.	1 kpl,	5 g
86.	PUNASAVIKERAMIikka Koko 33 x 23 x 14 mm Palanut? kolmijalkapadan katkelma	1 kpl,	10 g

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
RUUTU 7	X = 1028-1029; Y = 508-509	
87.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 19 x 10 x 7 mm Mineraalivesipullon kaulan katkelma. Ulkoa harmaaksi ja sisältä ruskeaksi lasitettu. x = 1028,22; y = 508,05; z = 149	1 kpl, <2 g
KERROS 4, KERROKSESTA TALLETETTU ESIMERKKINAULA		
88.	RAUTANAULA	1 kpl, 8 g
KERROS 5		
RUUTU 2	X = 1027-1028; Y = 507-508	
89.	TASOLASI Koko 18 x 15 x 1 mm Reunapala	1 kpl, <2 g
90.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 25 x 19 x 3 mm Mineraalivesipullon kaulan katkelma. Ulkoa harmaaksi ja sisältä ruskeaksi lasitettu, sinistä alilasideväriä. x = 1027,36; y = 507,88; z = 172	1 kpl, 3 g
RUUTU 3	X = 1028-1029; Y = 507-508	
91.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 25 x 19 x 3 mm Mineraalivesipullon korvan katkelma, harmaa lasite. x = 1028,00; y = 507,88; z = 167	1 kpl, 16 g
92.	KIVISAVIKERAMIikka Koko 30 x 17 x 24 mm Mineraalivesipullon suun katkelma. Ulkoa harmaaksi ja sisältä ruskeaksi lasitettu, sinistä alilasideväriä. x = 1028,68; y = 507,18; z = 171	1 kpl, 8 g
93.	PII Tummanharmaa iskos, vaaleanruskea mukula	1 kpl, 25 g

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
RUUTU 5 X = 1030-1031; Y = 507-508		
94.	PRONSSIESINEEN KATKELMA? Koko 56 x 29 mm Levyä, jonka reuna taitettu kaksinkerroin. x = 1030,07; y = 507,50; z = 189-194	1 kpl, 11 g
KERROS 5, KERROKSESTA TALLETETTU ESIMERKKINAULA		
95.	RAUTANAULA	1 kpl, 14 g
KUOPPA, X = 1027,00 – 1028,24; Y = 507,24 – 508,18; Z = 175 – 225		
96.	HEVOSENKENGÄNNAULA? Pituus 58 mm	1 kpl, 5 g
97.	TASOLASI Halkaisija 17-33 mm Toinen sulanut	2 kpl, 2 g
98.	KIVISAVIKERAMIikka Halkaisija 19-75 mm Mineraalivesipullon kylkipaloja, vaaleanharmaaksi lasitettuja.	4 kpl, 32 g
KUOPASTA TALLETETTU ESIMERKKINAULA		
99.	RAUTANAULA	1 kpl, 15 g
KOERUUTU TORSBY, SIGFRIDS		
KERROS 2		
100.	PULLO-/ASTIALASI Halkaisija 10-21 mm Vihreää lasia	2 kpl, <2 g
KERROS 3		
101.	PESU-/HIOINKIVEN KATKELMA Koko 105 x 52 x 30 mm Punaista hiekkakiveä	1 kpl, 280 g

KM 2001038

2000
PERNAJA PAPPILA

KM 2001038

KERROS 4

102. PULLOLASI 5 kpl, 10 g
Halkaisija 12-30 mm
Vihreää lasia

KOEKUOPPA 1 X = 1037, Y = 509

103. ASTIALASI ? 1 kpl, <2 g
Koko 21 x 16 x 1 mm
Mahdollisesti monikulmaisen astian reunapala

104. TASOLASI 1 kpl, 2 g
Koko 28 x 17 x 2 mm

105. PUNASAVIKERAMIikka 3 kpl, 43 g
Halkaisija 46-56 mm
1 reunapala, 2 pohjapalaa

106. FAJANSSI 1 kpl, 3 g
Koko 17 x 32 x 3 mm
Sininen käsinmaalattu koristelu

KOEKUOPPA 3 X = 1057, Y = 509

107. HEVOSENKENGÄNNAULA 1 kpl, 6 g
Pituus 43 mm
Kanta 13 x 9 mm

KOEKUOPPA 4 X = 1067, Y = 509

108. ASTIALASI 1 kpl, <2 g
Koko 15 x 12 x 0,7 mm
Passglasin rihlattu kylkipala

IRTOLÖYTÖ PK 3021 09 X = 6704,33; Y = 446,68; Z = n. 15

109. HIOINKIVEN KATKELMA 1kpl, 85 g
Koko 44 x 40 x 27 mm
Punaista hiekkakiveä

KM 2001038

**2000
PERNAJA PAPPILA**

KM 2001038

LUUT

KERROS 1

RUUTU 1 X = 1030-1031; Y = 506-507

110. LUU 26 g

111. PALANUT LUU 31 g

RUUTU 3 X = 1028-1029; Y = 507-508

112. LUU 6 g

RUUTU 4 X = 1029-1030; Y = 507-508

113. LUU 9 g

114. PALANUT LUU 14 g

RUUTU 5 X = 1030-1031; Y = 507-508

115. LUU 64 g

116. PALANUT LUU 31 g

RUUTU 6 X = 1027-1028; Y = 508-509

117. LUU 4 g

RUUTU 7 X = 1028-1029; Y = 508-509

118. LUU 4 g

RUUTU 8 X = 1029-1030; Y = 508-509

119. LUU 10 g

120. PALANUT LUU 17 g

RUUTU 9 X = 1030-1031; Y = 508-509

121. LUU 12 g

122. PALANUT LUU 9 g

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
KERROS 2		
RUUTU 1	X = 1030-1031; Y = 506-507	
123.	LUU	411 g
124.	PALANUT LUU	60 g
RUUTU 2	X = 1027-1028; Y = 507-508	
125.	LUU	154 g
126.	PALANUT LUU	19 g
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508	
127.	LUU	556 g
128.	PALANUT LUU	19 g
KERROS 3		
RUUTU 1	X = 1030-1031; Y = 506-507	
129.	LUU	144 g
130.	PALANUT LUU	3 g
RUUTU 2	X = 1027-1028; Y = 507-508	
131.	LUU	88 g
132.	PALANUT LUU	23 g
RUUTU 3	X = 1028-1029; Y = 507-508	
133.	LUU	76 g
RUUTU 4	X = 1029-1030; Y = 507-508	
134.	LUU	12 g
135.	PALANUT LUU	6 g
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508	
136.	LUU	64 g
137.	PALANUT LUU	5 g

KM 2001038		2000	KM 2001038
		PERNAJA PAPPILA	
RUUTU 6	X = 1027-1028; Y = 508-509		
138.	LUU		219 g
139.	PALANUT LUU		5 g
RUUTU 7	X = 1028-1029; Y = 508-509		
140.	LUU		96 g
141.	PALANUT LUU		13 g
RUUTU 8	X = 1029-1030; Y = 508-509		
142.	LUU		136 g
143.	PALANUT LUU		3 g
RUUTU 9	X = 1030-1031; Y = 508-509		
144.	LUU		89 g
145.	PALANUT LUU		9 g
KERROS 4			
RUUTU 1	X = 1030-1031; Y = 506-507		
146.	LUU		7 g
147.	PALANUT LUU		<2 g
RUUTU 2	X = 1027-1028; Y = 507-508		
148.	LUU		5 g
149.	PALANUT LUU		5 g
RUUTU 3	X = 1028-1029; Y = 507-508		
150.	LUU		10 g
151.	PALANUT LUU		3 g

KM 2001038

**2000
PERNAJA PAPPILA**

KM 2001038

RUUTU 4	X = 1029-1030; Y = 507-508	
152.	LUU	5 g
153.	PALANUT LUU	<2 g
RUUTU 5	X = 1030-1031; Y = 507-508	
154.	LUU	112 g
RUUTU 6	X = 1027-1028; Y = 508-509	
155.	LUU	13 g
RUUTU 7	X = 1028-1029; Y = 508-509	
156.	LUU	12 g
157.	PALANUT LUU	<2 g
RUUTU 8	X = 1029-1030; Y = 508-509	
158.	LUU	5 g
RUUTU 9	X = 1030-1031; Y = 508-509	
159.	LUU	3 g
KERROS 5		
RUUTU 1	X = 1030-1031; Y = 506-507	
160.	LUU	3 g
RUUTU 2	X = 1027-1028; Y = 507-508	
161.	LUU	12 g
162.	PALANUT LUU	2 g
RUUTU 3	X = 1028-1029; Y = 507-508	
163.	LUU	73 g
164.	PALANUT LUU	3 g

KM 2001038	2000 PERNAJA PAPPILA	KM 2001038
RUUTU 7	X = 1028-1029; Y = 508-509	
165.	LUU	26 g
RUUTU 8	X = 1029-1030; Y = 508-509	
166.	LUU	25 g
KUOPPA, X = 1027,00 – 1028,24; Y = 507,24 – 508,18; Z = 175 – 225		
167.	LUU	68 g
168.	PALANUT LUU	7 g
KOEKUOPPA 1, X = 1037, Y = 509		
169.	LUU	96 g